

Simon Pirani

Palestina och Ukraina: Så för imperierna krig under tjugoförsta århundradet

Ur *Links International Journal of Socialist Renewal*, 16/11 2023. Först i *People and Nature*.

Här tänker jag först kommentera krigen i Palestina och Ukraina och redovisa vad jag anser dem ge oss för lärdomar om imperierna i det tjugoförsta århundradet. Sedan kommer jag att behandla orsakerna till dessa och andra krig, och orsakerna till klimatförändringarna, som samtliga kan ses som exempel på kapitalets kris. Till sist kommer jag att gå in på relationerna mellan krig och social kamp i Ryssland och Ukraina.

1. Palestina och Ukraina

Den mest direkta orsaken till det nya kriget i Gaza var Hamas brutala intrång i Israel och det chockartade antalet civila offer. Men bakom har vi en lång historia av israelisk bosättningskolonialism: den illegala ockupationen av Gaza sedan 1967, blockaden av Gaza sedan Hamas tog kontroll efter valet 2007, det stora antalet civila offer till följd av den blockaden och senare israeliska militära attacker.

Inget av detta rättfärdigar Hamas attacker på civila, men utgör bakgrunden till Israels militära operation, som går ut på kollektiv bestraffning av civilbefolkningen. Det medvetna stoppet för vatten- och elförsörjning, ordern om evakuering av norra Gaza och den tunga bombningen av civila mål är samtliga exempel på krigsbrott.

De blodiga attackerna på civila, motiverade med nationalistisk retorik, är något som kriget mot palestinierna och Rysslands krig mot Ukraina har gemensamt. Så agerar imperierna i tjugoförsta århundradet: det västliga imperium som stöder Israel och det svagare ryska imperium som Kreml försöker återskapa.

Som den ukrainska akademikern Daria Saburova skriver:

Det onda som nyligen dödat både israeliska och palestinska civila har sina rötter i Israels fortsatta ockupation och kolonisering av palestinskt territorium. I den bemärkelsen finns det likhet mellan de ukrainska och palestinska folken: det handlar om ockupation av vår jord av en stat försedd med kärnvapen och oerhörd militär styrka, som gör narr av FN-resolutioner och internationell rätt, och sätter sina egna intressen över all diplomatisk dialog.¹

Vad som slår oss här i Storbritannien är den häpnadsväckande cynismen och hyckleriet hos politikerklassen, där många fördömer ryska krigsförbrytelser men direkt vägrar att fördöma israeliska krigsförbrytelser av samma förfärliga slag.

De tre senaste veckorna har vi också upplevt en ny våg av allmänt raseri – i medierna, från regeringen och de stora politiska partierna – mot palestiniernas kamp och alla som stöder den.

Centralt i detta raseri är utnyttjandet av nationell identitet och historia för militarism: Jag menar (1) de falska påståendena av uppsatta israeliska politiker att Israels politik representerar alla judar och att kritik av den är lika med antisemitism, och (2) hänvisningarna till Förintelsen för att rättfärdiga Israels agerande. Förvrängningen av historien är respektlöst mot judiska offer för Förintelsen, de ofta hjälplösa målen för en oerhört stark militärapparat, genom att identifiera dem med den israeliska staten.

---

¹ [Why Ukrainians should support Palestinians](#). Se även [Det råder ingen respekt för krigslagarna i vare sig Mariupol eller Gaza](#)

Denna västliga flirt med nationella och etniska klyftor, och missbruket av historiska minnen, påminner om den propaganda den ryska staten använder för att försvara attacken på ukrainarna.

President Putin och andra ledande ryska politiker har länge förnekat Ukrainas rätt att existera som nation, dess språk och kultur, och avfärdat landet som en historisk olyckshändelse som Ryssland nu tänker reparera.

Kremls narrativ utnyttjar också det historiska minnet av andra världskriget, identifierar falskeligen ukrainarna med fascism – alltså ukrainare med miljontals förfäder som dog i kampen mot fascismen under kriget.

Det finns också parallellt med den samlade kampanjen i Europa och USA för att tysta pro-palestinska stämmer, också pro-palestinska judiska stämmor, med det falska påståendet att de är antisemitiska och den ryska statens försök att tysta pro-ukrainska eller kort och gott stämmor som försöker göra sig hörda mot kriget med påståendet att de är anhängare till terrorism.

Statlig repression och inhemsk terror ligger på en mycket lägre nivå i Europa än i Ryssland, men logiken bakom propagandan är densamma.

Att vi är omgivna av en gigantisk mobilisering av lögner från alla håll gör det viktigare än någonsin att inte bara nöja oss med att replikera på dessa lögner, utan också utveckla vår egen förståelse av de fruktansvärda händelser vi får vara med om.

Det leder vidare till två allmänna påpekanden.

För det första, trots att de direkta orsakerna till konflikterna i Gaza och Ukraina skiljer sig åt oerhört är orsakerna samtidigt i grunden de samma sett utifrån kapitalismens kris – krisen för det samhällssystem med kapitalet i centrum, där stater och regeringar tjänar kapitalets intressen.

De mest omedelbara orsakerna till kriget i Gaza handlar om Netanyahu-regeringens ökade apartheidliknande åtgärder mot palestinierna och stödet till de sionistiska bosättare som saboterar alla försök till fred eller en palestinsk stat, vilket lett till ökat stöd för Hamas på den palestinska sidan. Men bakom finns en mer långsiktig dynamik: Väst har i decennier använt Israel som bålverk i sina försök att kontrollera folken och tillgångarna i Mellanöstern.

I Rysslands fall fanns på kort sikt bland orsakerna till kriget pånyttfödelsen av främlingsfientlig nationalism hos den ryska regeringen och rädslan för att tappa kontrollen över Ukraina. Men det finns också underliggande orsaker som har att göra med hur den ryska staten utvecklats under den post-sovjetiska epoken och dess relationer med internationellt kapital.

Ur den synvinkeln har Ukrainas motstånd mot den ryska invasionen mycket gemensamt med de rörelser i det Globala syd som motsätter sig imperialismen, oavsett om den imperialismen tar sig uttryck i militärt agerande eller ekonomisk dominans.

Min andra huvudpunkt är att det finns ett nära samband mellan dessa krig och den farliga klimatförändringen. Både imperierna i Väst och i Ryssland slår vakt om ett ekonomiskt system som till sin natur fordrar ständig expansion. Kapital ackumuleras, suger ut arbetskraft och utvinner naturtillgångar.

Å ena sidan leder denna ändlösa expansion till motsättningar som det internationella samfundet inte kan bemästra. Den leder till krig. Å andra sidan fordrar denna expansion en oändlig materiell genomströmning av ekonomin och orsaker en rad ekologiska kriser, där hotet om uppvärmning på grund av växthusgaser är den allvarligaste.

2. Det dubbla hotet av krig och klimatförändring

För att underbygga de argumenten kommer jag att titta närmare på kriget i Ukraina. För att förstå orsakerna till det kan det vara värt att titta tillbaka på de tre decennier som gått sedan Sovjetunionens upplösning och det sätt relationerna mellan Ryssland och Väst har förändrats under de åren och klimatpolitikens misslyckande under samma tidrymd.

I början av 1990-talet införlivades Ryssland, Ukraina och andra forna sovjetrepubliker snabbt i världsmarknaden. De fick uppleva en förödande ekonomisk nedgång. Ryssland hade betydelse för Väst inte bara som centrum för ett imperium i fritt fall, utan också som ledande exportör av olja, gas och metaller på världsmarknaden. Västligt kapital försökte stärka Rysslands roll på det området.

På 1990-talet hade Väst oroat sig för att den ryska staten skulle falla samman. När Vladimir Putin år 2000 efterträdde Boris Jeltsin som president välkomnades han i Väst som någon som kunde få staten att fungera effektivt igen. Från början tänkte sig Putin och hans kollegor någon form av återskapande av det ryska imperium, som etablerats på 1700- och 1800-talet och delar av det hade reproducerats i Sovjetunionen på 1900-talet.

Putins första insats var att krossa separatiströrelsen i Tjetjenien. Separatisterna i Tjetjenien hade 1996 besekrat den ryska armén, i det andra Tjetjenienkriget 1999 svarade Putin med brända jordens taktik mot civilbefolkningen, av samma slag som nu kommer till användning i Ukraina.

Väst stödde detta agerande fullt ut som en del av det s k ”kriget mot terrorismen”, som de själva bedrev i Afghanistan och Irak.

Putin stärkte också och centraliserade staten. Han inledde de attacker på demokratiska rättigheter och oberoende medier som pågår än idag. Han tog itu med de s k ”oligarkerna”, de politiskt mäktiga affärsmän som tagit kontrollen över olje-, gas- och metallföretagen och tvingade dem att betala en viss summa skatt. En del tillgångar återfördes i statlig ägo och kontrollen av dem överlämnades till Putins forna kollegor i säkerhetstjänsten.

I början av 2000-talet sågs Putin av Väst som en gendarm i stånd att skada kapitalintressena i den forna sovjetsfären. Ryssland välkomnades som medlem av det s k ”G7 plus ett” med världens starkaste kapitalistländer.

Det var i det läget som Nato utvidgades till östra Europa: sju länder i Östeuropa blev medlemmar 2004. Vid den tiden diskuterade man till och med om att Ryssland skulle få bli medlem av Nato, även om det inte ledde någon vart.

2007, då oljeboomen stod på sin höjdpunkt, kritiserade Putin i ett tal i München den ”unipolära värld” som USA dominerade. En del såg detta som en möjlighet för Ryssland att tillsammans med andra Brics-länder bli en motvikt mot imperialismen. Men alla sådana förhoppningar skulle komma på skam. Tvärtom var Västländerna nöjda med att se Putin stärka sitt välde i den forna sovjetsfären efter eget gottfinnande. Och man blundade när han invaderade Georgien 2008.

Finanskrisen 2008-09 blev en viktig vändpunkt. Ryskt kapital skakades. Levnadsstandarden stagnerade och började sjunka i hela den tidigare sovjetsfären. Stora proteströrelser förekom i Ryssland 2011-12 och Putins regim hade det kämpigt att kontrollera dem.

Den sociala instabiliteten kulminerade med det s k Majdan-upproret i Ukraina 2013-14 då president Janukovitj störtades och Ryssland började intervensera militärt i Ukraina.

I det läget ingrep inte Väst för att sätta bli på sin gendarm. De var mindre upptagna av det ryska stödet för fascistliknande separatistiska krafter i östra Ukraina än av annekteringen av

Krim, ett klart brott mot internationell rätt. Sanktioner mot Ryssland infördes, men av klart begränsad karaktär.

De åtgärderna avhöll inte Kreml från att intervensera i Syrien 2015-16 till stöd för Assad-regimens krig mot den egna befolkningen. I västlig propaganda hette det att det inte fanns några ”intressesfärer” för rivaliserande imperialistiska arméer, men fallet Syrien visade klart hur de var definierade. Putins regim och hans legosoldater fick fria händer där man Väst ägnade sig åt egna interventioner i Afghanistan och Libyen.

Först i februari 2022, efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, började Väst överge politiken med begränsat samarbete med den ryska regeringen. Det var en viktig vändpunkt.

Men även nu gick Väst politik ut på att hålla tillbaka och kontrollera Ryssland fast på ett sätt i synnerhet tryggade att dess oljeexport fortsätter att flöda.

De sanktioner rysk olja utsatts för har inte på något avgörande sätt drabbat regeringens förmåga att finansiera attacken på Ukraina.

2022 steg således oljepriset kraftigt efter invasionen. Rysslands intäkter av oljeexporten ökade. I slutet av 2022 enades Väst om ett pristak på 60 dollar per fat rysk olja, men det har inte förverkligats på något effektivt sätt.

Ryssland säljer olja till Kina, Indien och andra nationer, som raffinerar den och säljer vidare produkterna till Väst och en flotta av ”skuggtankers” används för att komma undan sanktionerna.

Följden har blivit att Rysslands totala exportinkomster blivit långt högre än genomsnittet, såväl i fjol som i år, och Ryssland planerar att spendera än mer på militären nästa år, drygt 100 miljarder dollar.

Medan Väst är angeläget om att bevara Rysslands roll som exportör av råvaror försöker man också undergräva dess militära makt på ett sätt som inte var fallet före februari 2022. En konsekvens av detta har varit att Azerbajdzjan – som insett att Ryssland inte klarar av att ingripa med armén fastlåst i Ukraina – med turkiskt stöd vågat sig på att ”lösa” tvisten med Armenien om Nagorno Karabach genom etnisk rensning av den armeniska befolkningsgruppen.

Nu vill jag hävda att det finns ett samband mellan denna dynamik, som ledde till kriget i Ukraina, och den dynamik som fört oss in i klimatkrisen.

Låt oss utgå från början av 1990-talet. Det internationella avtalet om klimatförändring hade undertecknats i Rio 1992. Forskarna hade redan sagt att växthuseffekten var en fara för mänskligheten och att användningen av fossila bränslen var huvudorsaken: 1992 var det ögonblick då bevisen var så starka att det accepterades av alla världens regeringar.

Avtalet ville se handling för att hindra den farliga globala uppvärmningen, men inget skedde. USA och andra länder motsatte sig principen om att man skulle gå med på bindande mål för att minska utsläppen. Myten uppkom om att marknadsmekanismer kunde användas för att få till stånd de nödvändiga förändringarna och ändå förkastades den enda mekanism som kunde ha fått någon effekt, en global koldioxidskatt. Och myten gjordes sedan till grund för Kyoto-protokollet 1997, som förordade sk handel med utsläppsrätter.

Följden blev att växthusgaser från fossilt bränsle ökat betydligt under de tre decennier som gått sedan avtalet i Rio undertecknades. Växthusgaser släpps nu ut i atmosfären i en takt som är 60 procent högre än 1992.

Detta är ett katastrofalt misslyckande för de starkaste regeringarna i världen och för det internationella samfund som bildades efter andra världskriget.

Invånarna i det Globala syd får redan betala ett förskräckande pris på grund av förändrade väderförhållanden och samhället i sin helhet kommer att få betala ett ännu högre pris.

Hur såg den politiska kontexten ut bakom detta misslyckande? Rio-avtalet undertecknades strax efter Sovjetunionens sönderfall. Kapitalets illusioner om sin egen förmåga växte. På det ”dånande 90-talet” turbo-laddades globaliseringen med elektronisk teknologi och utökningen av finansiella zoner offshore. Nyliberalismen förde krig mot regleringar av ekonomin.

Både relationerna mellan Väst och Ryssland och Västs hållning till klimatförändringen påverkades av denna boom, som fortsatte under det tjugoförsta århundradets första decennium efter ett kort avbrott på grund av finanskrisen i Asien 1999.

I den världen var Ryssland betydelsefullt för Väst som en källa till olja, gas och kol. Under 1990-talets ekonomiska kaos sjönk flödena därifrån, men under Putins två första presidentperioder, mellan 2000 och 2008, flödade dessa fossila bränslen ut på världsmarknaden i rekordartade kvantiteter. Putin var garanten för detta, de politiska spänningarna med honom tycktes mödan värt. Den kalkylen kom inte att förändras förrän i februari 2022.

Medan Väst bedrev egna krig, och tillät Putin att bedriva sina, eldade man på krisen med stora utsläpp av växthusgaser.

Man organiserade ett fortsatt flöde av hundratals miljarder dollar i subsidier till fossil industri. Man hittade på begreppet ”net zero” [nettonoll]² för att hindra någon framtida lösning av problemet med utsläppen och hävdade att fantastiska teknologiska snabblösningar med oprövade metoder skulle kunna suga ut enorma mängder växthusgaser ur atmosfären.

En av de falska versioner regeringar stått för är att de skador klimatförändringen åstadkommer ännu inte är verklighet, att det handlar om potentiella framtida risker. Men de allra senaste åren har miljontals människor, främst i det Globala syd, blivit offer för extrema väderhändelser som enligt meteorologerna blir alltmer vanliga på grund av klimatförändringen: de som tvingats fly översvämningar och torka i södra Afrika 2019 och 2020, och översvämningarna i Pakistan i fjol, och extremhettan i Indien i år.

De falska uttalandena om klimatförändringen påminner om berget av lögn om krig. När imperialistiska länder vänder upp och ner på sanningen och säger till palestinska offer för Israels våld att de ska hjälpa dem hörs ekon av samma retorik när det gäller klimatförändringen och som möjliggjort ytterligare decennier av fossilbaserad ekonomisk expansion.

Den politiska eliten underlättar de processer av kapitalackumulation och ständig ekonomisk expansion som präglar det tjugoförsta århundradets kapitalism och stärker imperialismen. Titta bara på hur världens ledande regeringar reagerar på de båda kriser som stört den ekonomiska expansionen de två senaste decennierna – finanskrisen 2008-09 och pandemin.

Vid båda tillfällena stoppades ökningen tillfälligt av fossila bränslen och utsläpp av växthusgaser. Men i båda fallen mobiliserades raskt hundratals miljarder dollar för att kunna fortsätta den expansionen.

Är stater och regeringar, och strukturer i det internationella samfundet som FN, ovilliga eller oförmögna att kontrollera det groteska kaos kapitalistisk expansion för med sig? Helt klart finns ett komplext samband. Helt klart är också att man inget gör.

Av alla dessa skäl påstår jag att de underliggande orsakerna till krig och klimatförändring står i samband mellan varandra.

---

² Nettonoll betyder att mängden växthusgaser som kommer ut i atmosfären inte ska leda till en ökning av deras koncentrationer.

3. Ryssland och Ukraina

Nu vill jag hävda att orsakerna till krig inte bara beror på motsättningar mellan imperialistiska makter och andra nationer, utan också på motsättningar mellan stater och samhällen. Det som samhället gör räknas: klasskamp, rörelser för demokrati, för kvinnors rättigheter, om ekologiska frågor, och så vidare. Ytterst är krig en metod för samhällelig kontroll. Det är relaterat till och kombineras med olika former av statligt förtryck av sociala proteströrelser.

Här kommer tre punkter om Rysslands krig i Ukraina till stöd för det argumentet.

Den första handlar om sociala proteströrelser. Jag har tidigare nämnt finanskrisen 2008-09, den sociala omvälvning den innebar i det forna Sovjetunionen och det missnöje och de sociala protester som följde, i Ryssland och i Ukraina.

2014 i Ukraina kulminerade detta i den kaotiska och politiskt heterogena Majdanrevolten, som ledde till att Janukovitjs regering störtades.

Det som då hände i östra Ukraina förtjänar att kommenteras. Regionernas parti, som Janukovitj var ledare för och som var det största partiet i parlamentet, hade bildats och finansierats av industrikapitalisterna i östra Ukraina.

Det partiet försökte fördjupa motsättningarna i mellan områdena i öst, där det finns en stor andel ryskspråkiga, och områdena i centrala och västra Ukraina. Där fick de hjälp inte bara av den råa nationalism som en del politiker i Kyiv stod för, utan också av Kreml, som betraktade Janukovitj som en bundsförvant.

Det fanns visst stöd för regional autonomi i östra Ukraina och det uppförstorades av Regionernas parti. Men bara den beväpnade högermilisen, som gick vidare till att bilda de s k ”folkrepublikerna” i Donetsk och Lugansk, var för separation.

Ryssland inledde 2014 sin militära intervention i Ukraina till stöd för dessa republiker. Kreml betraktade dem som ett sätt att underminera den ukrainska stat, som var på väg ur dess omloppsbanan och på väg in i EU.

Effekten på lokalbefolkningen var förödande: ekonomin slogs i spillror, många av de stora kolgruvorna, tillverkningsanläggningarna och stålverken stängdes och tusentals jobb gick förlorade. Befolkningen i området krympte med hälften och många tog sig endera till Ukraina eller Ryssland.

Hur kom det sig att den konflikten inte bara fortsatte, utan banade väg för den fullskaliga ryska invasionen i fjol? Åter måste sociala förändringar i den forna sovjetsfären tas med i beräkningen.

2020 förekom stora nationella protester mot valfusket i Belarus och 2020 och 2021 skedde även en ökning av protesterna i Ryssland. I januari 2022 skakades regeringen i Kazakstan av arbetskonflikter och gatuprotester.

Politiskt har Putins beslut att invadera Ukraina tillskrivits hans misslyckande att få president Zelenskyj att backa i frågan om Ukrainas suveränitet. Zelenskyj, som blivit vald 2019 med fred som en viktig del av sin plattform, vägrade släppa till territorium för att nå en uppgörelse. Men detta diplomatiska sammanbrott sammanföll med de sociala protester jag nämnde och det var vad som verkligen tvingade Kreml att agera.

Behovet av att kontrollera civilsamhället var inte bara orsaken till invasionen, utan civilsamhällets agerande för att stå emot den ryska armén var huvudskälet till att den misslyckades.

Den andra punkten är att i tider av kris drivs stater in på vägen av auktoritärt styre, att främja nationalistiska, främlingsfientliga och fascistiska ideologier. Den ryska eliten har stått för ett exempel på detta med öppet tal om att utplåna Ukraina.³ Detta är politiska och ideologiska verktyg för social kontroll, de används för att mobilisera delar av befolkningen bakom regimen eller i varje fall till att försäkra sig om medgörlighet från befolkningens sida.

Den tredje punkten är att användningen av dessa ideologiska verktyg tränger genom i statens sätt att sköta ekonomin. 2014, och igen 2022, offrade Putins regering skötseln av ekonomin av politiska och ideologiska skäl. 2014 såg Kreml västliga sanktioner, med kreditbrist för ryska företag och ekonomisk stagnation som följd, som ett pris värt att betala för att kunna verkställa invasionen av Ukraina.

2022 gick detta än längre. Ryskt näringsliv råkade inte bara ut för sanktioner mot oljeexport och finansiella transaktioner, Kreml självt bestämde sig också för att sabotera de gasaffärer med EU som i decennier konstruerats av det statliga oljebolaget Gazprom. Ekonomin offrades och underordnades de krav den militära expansionen ställde.

Slutligen tänkte jag beröra relationerna mellan regeringarna i Ryssland och Indien. Det ligger en bra bit från mina forskningsområden, men jag har läst den marxistiska feministiska författaren Kavita Krishnan, som i fjol lämnade partiledningen i *Communist Party of India (Marxist-Leninist)* på grund av att det inte på något tydligt sätt förmått uttala sig mot rysk imperialism. Jag kommer att lyfta fram tre punkter som Krishnan lagt fram om Rysslands krig.

Först säger hon att de politiska relationerna mellan Ryssland, Indien och Kina visserligen framställs som en utmaning mot ”eliter i Väst” men i själva verket baseras både på gemensamma ekonomiska intressen och även gemensam fientlighet till demokrati och yttrandefrihet, till kvinnors rättigheter och progressiva sociala åtgärder.

I Indien utmålar högerpolitiker denna axel mellan Ryssland-Indien-Kina som ”multi-polaritet”. Krishnan hävdar att vad de politikerna egentligen menar är motstånd mot mänskliga och demokratiska rättigheter. I en intervju med den ukrainska socialistiska tidskriften *Commons* säger Krishnan:

Dessa auktoritära och trångsynta ledare smider en ideologisk allians om en ”multi-polär” värld, vilket avser att fascistiska och auktoritära regimer ska få definiera ”demokrati” som majoritetens styre. Alltså säger de: ”Vem har gett västliga eliter rätt att tala om för oss att vi ska räkna papperslösa immigranter, religiösa eller etniska minoriteter, kvinnor, HBTQ-personer som fullvärdiga medborgare? De uppfattningarna strider mot våra civilisatoriska värderingar.” På den grundvalen hävdar Putin att ukrainarna bara får leva om de kallar sig själva ryssar, säger Xi att muslimerna i Kina måste bli ”kinesiska” till sin karaktär och Modi att muslimerna i Indien måste gå med på hinduisk överhöghet.

Sedan ser Krishnan en ideologisk allians mellan den nationalistiska högern i Ryssland, som påverkar Kreml, och den extrema högern inom hinduisk nationalism. Hon pekar på den ryske fascistiske ideologen Aleksandr Dugin⁴, som teoretiskt utvecklade tanken om ”multi-polaritet”. Han har kopplingar till organisationer inom extremhögern i Indien och hävdar att liberal demokrati använder den hinduiska termen *Kali Yuga*, som är anatema för högern i Indien.

Slutligen ifrågasätter Krishnan strömningar inom vänstern som betraktar världen ur ett prisma av spänningar mellan västlig imperialism och en påstådd antiimperialism hos Ryssland,

³ Se t ex Clara Apt: [Rysslands hotfulla Ukraina-retorik](#) och [Vart går Ryssland? Olycksbådande ideologiska tendenser](#)

⁴ Om Dugin, se (Expo): [Den Duginska fascismen sveper över Ryssland](#) och svenska Wikipedia: [Aleksandr Dugin](#).

Indien, Kina och andra icke västliga krafter. Det kritiserar hon som återkomsten för den ”campism” som politiskt förtvinade arbetarrörelsen på den tid Sovjetunionen fortfarande existerade och som förnekar all självständighet hos sociala proteströrelser och arbetarrörelsen. Den kritiken instämmer jag i.

Sammanfattning

Ett: Israels krig mot palestinierna, och Rysslands mot Ukraina, båda med blodiga attacker på civila, är inga avvikelser utan karakteristiskt för imperialismen i det tjugoförsta århundradet. Alliansen av västliga makter, som går att kalla för ett imperium, stöder Israel, den ser också till att det Globala syd underkuvas ekonomiskt. Ryssland, om än försvagat, är ett imperium som eliten där försöker väcka till liv igen.

Två: Orsakerna till dessa krig, och till klimatförändringen, har båda sina rötter i kapitalets kris, som till sin natur kräver konstant ackumulation och ekonomisk expansion. Kapitalistiska stater och deras internationella institutioner har organiserat decennier av ekonomisk expansion basera på fossila bränslen vilket lett till krisen med utsläpp av växthusgaser och de risker det medför för mänskligheten.

Tre: Inget av detta går att förstå enbart utifrån begreppet stater, motsättningarna mellan dem och deras förhållande till kapitalet. Samhället är viktigt. I fallet Ukraina var den ryska invasionen främst en reaktion på sociala protester som Kreml fruktade och inte kunde kontrollera. Civilsamhället i Ukraina har också spelat en central roll i motståndet mot invasionen.

Fyra, och till sist: Metoder för att motsätta sig imperier, krig och hantera den farliga klimatförändringen måste komma ur samhället i form av självständigt agerande mot kapitalistiska stater och de politiska eliter som förknippas med dem.

[Baserat på ett anförande inför [Punjab Research Group \(UK\)](#) på konferensen ”Changing Global Order: Nations and States” den 28 oktober. Stort tack till de många konferensdeltagare som deltog i vår diskussion.]

Översättning: Björn Erik Rosin

Original: <https://links.org.au/palestine-and-ukraine-how-21st-century-empires-wage-war>

Lästips

Simon Pirani: [Kriget i Ukraina gör en rättvis energiomställning mer akut](#)

M Fahlgren: [Jacques Baud om Majdanupproret](#) och [Annekteringen av Krim och upproret i östra Ukraina 2014](#)

Peter Johnsson: [Majdanupproret 2013-14](#)

Carl Mirra: [Tankar om en tanklös bok om kriget i Ukraina](#)